

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DAGNY

TIDNING FÖR
 SVENSKA
 KVINNORÖRELSEN

UTGIFVEN GENOM FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET AF FÖRENINGEN DAGNY

N:r 25.

Stockholm den 23 Juni 1910.

3:e årg.

<p>Prenumerationspris: 1/4 år . . kr. 4: 50 1/2 år . . kr. 2: 50 3/4 " . . " 3: 50 1 " . . " 1: 25 Lösnummer 10 öre. Prenumeration sker såväl i landsorten som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bok- handel.</p>	<p>Redaktion: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Telefoner: Allm. 63 53. Riks- 122 85. — Utgifningstid hvarje torsdag.</p>	<p>Redaktör o. ansvarig utgivare: ELLEN KLEMAN. Mottagningstid: kl. 11—12. — Sthlm 1910, F. Englunds Boktr.</p>	<p>Expedition och Annonskontor: Mästersamuelsgatan 51, en tr. — Post- och telegrafadress: DAGNY, Stockholm.</p>	<p>Annonnspris: 15 öre per mm. Enkel spaltbredd 50 mm. Marginalannons under texten 15 mm:s höjd per gång 10: — Rabatt: 5 ggr 5 %, 10 ggr 10 %, 20 ggr 20 %, 50 ggr 25 %. Annonns bör vara inlämnad senast måndag f. m.</p>
---	--	---	---	---

Rösträtt åt Englands kvinnor.

Som det var sagdt och bestämdt framförde Mr Shackleton den 14 juni sin motion om rösträtt åt kvinnor. *Och billen gick vid första läsningen*, då nästan aldrig någon längre debatt förekommer, *igenom utan omröstning*.

Ehuru saken ingalunda är afgjord därmed, innebär detta en första seger. Ty emedan en medlem af parlamentet kan lägga hinder i vägen för billen, på grund däraf att den är »contenticus» = af omtvistad natur, måste ett enhälligt antagande nödvändigtvis förminska denna omtvistade natur.

Det faller sig då också lättare för regeringen att bevilja »lättnader», d. v. s. *tid* under innevarande session till de öfriga stadier billen har att genomgå för att bli lag: *andra läsningen, kommittén, betänkandet och tredje läsningen*.

Utom det att 52 parlamentsledamöter nu slutit sig till förlikningskommittén, ha skrivelser från olika korporationer skickats till premiärministern för att begära »lättnader». Af kända läkare, författare, arbetare på det sociala området, högre presterskap, universitets- och andra lärare, skådespelare och musiker, jämte föreningar, klubbar och sällskap.

Billen följes sålunda icke allenast af mångsidiga önskingar om snart befrämjande, utan kvinnorna

protestera alldeles bestämdt mot det uppskof därmed, som ett bestämsamt rykte utspridt. Både däremot att den blott skall befordras till »andra läsningen» och att lättnader skulle utlovas till »nästa» session. W. S. P. U. skulle betrakta ett dylikt anbud som »en krigsförklaring af regeringen».

Daily Telegraph för den 14 dennes meddelar emellertid, att Mr Asquith den 21 juni lofvat emottaga »en deputation från N. U., som önskar stödja förlikningsbillen». Och det är då man kan vänta, att Mr Asquith skall uttala sig.

Det är i alla fall *första gången* Mr Asquith som premiärminister mottagit en deputation af kvinnor. Han har tvärtom förut konsekvent vägrat att göra detta och låtit medlemmar af W. F. L., som ville framlämna en petition till honom, i 16 veckor gå vakt utanför underhuset. Sir Henry Campbell—Bannerman mottog däremot 1906 en stor deputation af kvinnor, däribland åtskilliga suffragetter. Resultatet var intet löfte om proposition, men mycket sympati. Och om det i deputationen funnos några, som icke voro från London, uttryckte han förmodligen sin höfliga förhoppning om att damerna i alla fall haft nöje af sin tripp till hufvudstaden.

Dr. C. Hammarby

Kvinnorna och sjukassorna.

När det senaste sjukasseförslaget med dess fortsatta baserande på den frivilliga försäkringens grundval nyligen gjordes till lag af vår riksdag, blef tanken på införandet af obligatorisk sjukförsäkring — "slutmålet" såsom den nämndes redan vid 1908 års riksdag i ett utskottsutlåtande om vår ännu dröjande moderskapsförsäkring — i alla händelser skjuten åt sidan för långliga tider. Jag är icke kompetent att bedöma i hvad mån detta möjligen kan vara ägnadt att menligt inverka på den stora sociala försäkringsbyggnadens snabba och starka resning i vårt land men utom den tillfredsställelse man måste känna öfver att ovisshetstillståndet inom sjukkasseeffektiviteten, som nära nog hotade med stagnation, nu bragts till ett slut, vill jag såsom glädjeämne framhålla ett ovedersägligt godt, som "frivillighetens triumf" är en borgen för. Frivillig försäkring . . . det betyder en folkuppföstrande kraft. Märk skillnaden mellan den friborna egna föresatsen till något godt och det yttre tvånget därtill! Visserligen finnas, där allt går sin lagbundet förutbestämda gång och intet antingen — eller existerar, inga kryphål för slappheten och olusten, men ej heller det karaktärsutvecklande och för viljan stålsättande i att välja det rätta.

Tanken att de samhällsmedlemmar, som sakna kapitalens ryggsöd, i den goda dagen skola samla ekonomisk kraft till fromma för den onda, då sjukdomen klappar på dörren, eller, om denna onda dag uteblir, att deras "samlade kraft" då skall vara den ringa tributen för en så stor lycka genom att komma andra — af sjukdom betungade — till godo, har visat sig äga förmågan att ur en ringa början och genom mödor och svårigheter bära fram en stor samhällsrörelse. Den har hos oss rekryterat ett f. n. till öfver halfva millionen uppgående antal sjukkassemmedlemmar, åt hvilka sakernas nya ordning nu medfört förmånerna af tidsenliga lagbestämmelser och samtidigt ökad statsbidrag. Att för alla som vederbör härmed också ökats frivillighetens ansvar är själfklart. Ju större det goda är som bjudes, dess större blir också ansvaret — om man skjuter det ifrån sig.

Och här är det jag särskildt skulle vilja, i mån af min förmåga rikta några ord till kvinnorna. Statistiken här fastslagit att kvinnoprocenten i landets sjukassor ej ens uppgår till tredjedelen af den manliga, och man behöfver icke inlåta sig på några vidlyftiga beräkningar och jämförelser för att fatta, att härunder närmast döljer sig faktum, att de kvinnor saken gäller icke i samma grad som männen fått upp ögonen för sjukförsäkringens betydelse. Utan att dröja vid de många faktorer, som härvidlag tala till deras ursäkt eller rent af göra förhållandet helt naturligt, vill jag därför allra först rikta en djupt känd maning till en hvar — kvinnliga arbetare af öfver- eller underklass — som dessa ord kunna anses beröra, att snarast möjligt försöka skaffa oss kvinnor en bättre statistik i denna väg! Och må de för sin egen skull gå till verket, d. v. s. som medlemmar i sjukassorna, medan de ännu äro unga och — friska! Det kan bli för sent, om de dröja. . .

När jag sen övergår till att tala en smula om de enskilda fallen, må det sägas först som sist, att bristande förtänksamhet i sjukförsäkringsväg gifvetvis möter oss främst hos de själförsörjande kvinnor, som stå mera isolerade i sitt arbete, utan exemplens makt och kamratan-dans sporre. Med all förhoppningsfullhet tänker jag därlör på fabriksflickan och i allmänhet den fasta arbeterskan i det stora affärsföretaget — kanske tillhör det senare rent af det fåtal, som äger (oftast då af arbetsgifvaren upprättad) sjukassa med obligatoriskt inträde. Men stackars

den lilla hemsömmerskan eller det enda biträdet i "diversehandeln" t. ex.! Ätminstone hvad den förstnämnda beträffar gå måhända till på köpet bristande initiativ och bristande tillgångar hand i hand. . . Tänk, om de här orden till äfventyrs kunde nå fram till några af dessas och likställdas arbetsgifvare och komma dem att behjärta sin enkla plikt att säga ett manande ord i denna viktiga fråga och, om så behöfves, äfven räcka en hjälpsam hand!

Till de tröga i afseende på sjukkasseeanslutning höra arbetarhennens gifta kvinnor, och kortsyntheten härvidlag hos — deras män är stundom förbluffande. Jag syftar på de fall då arbetaren-familjeförsörjaren är medlem i både två och tre, ja, kanske än flera sjukassor,* hustrun icke i någon. Hvarför icke fördela chanserna en smula! Huru ofta är ej hustrun familjeförsörjande i sin mån jämte mannen, och äfven om hon icke är det efter bokstaften taget, representerar hennes arbete i hemmet för man och barn en betydande kontant valuta, som gör eventuell sjukdom till ett ekonomiskt bekymmer i vidsträcktaste mening. Våra arbetarefamiljer borde verkligen här taga lärdom af likställda i ett annat den frivilliga försäkringens land, grannlandet Danmark, där det hör till undantagen om sjukkassemedlems hustru icke själf är medlem. Och må de icke söka undskylla sig med saknaden af ordnad moderskapsförsäkring, ty utom det att åtskilliga sjukassor lämna understöd, låt vara otillräckligt, i alla fall då en sådan är afsedd att träda hjälpsamt emellan, är väl enbart sjukdomseventualiteten i vanlig mening tillfyllest att skapa behöfvet för hustrun såväl som för mannen, ehuru naturligtvis i de "farliga yrkena" vågskålen sänker sig tungt för den senares del. . .

Och så ha vi öfverklassens själförsörjande kvinna, som så väl behöfver en uppmaning att beakta sjukförsäkringsfrågans vikt. Att hon visst icke varit främmande för tanken, därom vittna bl. a. diverse sjukkasseeanslutningar mellan olika yrkesutövande, såsom lärarinnor, sjuksköterskor, kvinnliga kontorister och expediter m. fl., samt Fredrika-Bremer-Förbundets sjukassa, som vill vara en tillflykt för den bildade arbetande kvinnan i allmänhet. Emellertid tror jag mig utan öfverdrift kunna säga, att relativt sedt är det endast ett fåtal af öfverklassens själförsörjande kvinnor, som hittills behjärtat sjukförsäkringsbehöfvet. Men borde icke till och med de, som ha det så lyckligt ställt att deras löner utgå under sjukdom — därvid brukar dock finnas en tidsbegränsning, ofta ej alltför liberal — betänka, hurusom just för öfverklassfolk äfven en obetydligare sådan sällan underlåter att bli "en dyr historia"?

Ett antal sjukförsäkringsintresserade kvinnor af den bildade klassen ha inför den ovedersägliga bristen på sjukassor, som ge efter deras behof lämpad sjukhjälp — Fredrika-Bremer-Förbundets kassa ger t. ex. endast kr. 1: 50 pr dag — vändt sig till sjukförsäkringsbolagen, som gifvetvis äro dyrare och där de framför allt icke finna samma individuella medkänsla eller trygghet för framtiden (uppsägning, om sjuklighet inträder, står där som en städse hotande eventualitet). Men för den nämnda bristen kommer helt visst vår nya sjukkasseeära att råda bot. Förbudet mot det s. k. flermedlemskapet torde ganska allmänt — å sina håll t. o. m. snarast möjligt, fastän hur snart är inte godt att profetera om — komma att föranleda kassornas indelning i sjukhjälpklasser för att, där tillgångar finnas, tillgodose behöfvet af hög-

*) Den nya lagen förbjuder af många skäl samtidigt medlemskap i mer än en sjukassa, hvilket förbud dock själfallet icke har retroaktiv verkan.

Juvel- Guld- & Emalj arbeten
DAVID ANDERSEN & Comp.
 Hofjuvelerare.
 4 Fredsgatan 4.

Lisa Rosenströms Eftr. **KAPPAFFÄR**
 49 VÄSTERLÄNGGATAN 49
 Stort lager af Kappor, Promenaddräkter samt lösa
 Kjolar. **OBS! Billiga priser.**

re dagsersättning. För öfrigt är dylik klassindelning sedan något är praktiserad å ett och annat håll här i landet och således ingen nyhet — jag menar blott att det nämnda förbudet måste komma att nödvändiggöra dess allmänna frekvens. Ett f. n. omkring årsgammalt försök i denna väg i rikets andra stad har t. ex. att uppvisa ända till fyra olika klasser med en sjukersättning växlande från kr. 1: 50—4: 50 om dagen. —

I ett föregående sammanhang har jag nämnt de båda underlåtenhetsorsakerna: bristande initiativ och bristande tillgångar. En sanning är emellertid, att i flertalet fall är det senare skälet, inför hvilket vederbörande ju står maktlös, uteslutet. Visserligen lönar det sig föga att ge några exempel på den ekonomiska sidan af saken så här i brytningstider, då vissa stadganden i den nya lagen otvivelaktigt komma att (senast före utgången af femte året efter i-kraft-trädandet) medföra förändringar i nu gängse priser, men som ett bevis bland andra på utgiftens ringhet vill jag anteckna, att för 1 krona i månaden — plus en årlig sjukbesökareafgift af 50 öre — kan f. n. erhållas en så pass acceptabel försäkring som å 12 kronor pr vecka i 8 veckors tid under loppet af samma år. En så obetydlig månadsutgift bör ej vara oöfverkomlig ens för arbeterskan i mera betungad ställning. Vårre är det då med utgiften en gång för alla, jag menar den för öfrigt i regeln mycket måttliga inträdesafgift, som de flesta sjukkassor betinga sig — men här är just i ömmande fall ett fält för "den hjälpande handen".

Prisexemplet häröfvan (med försäkringen följer ock 150 kr:s begrafningshjälp vid eventuellt dödsfall) är hämtadt från den stora och ekonomiskt mycket välsituerade stockholmssjukkassan "Enighet ger styrka", för resten värd all rekommendation på grund af sina billiga priser, goda skötsel och vakenhet inför tidens kraf.

Jag har med denna uppsats hoppats kunna säga ett eller annat ord till gagn för arbetande medsystrar. Ämnet hör icke till de glada — att måla sjukdom på väggen verkar ju föga sympatiskt. Men om det är en sanning att den fiende, mot hvilken man står rustad, redan är till hälften öfvervunnen, ja, då tänker jag att ur ett behjärtande af dessa enkla raders innebörd i alla händelser å respektive håll skall födas trygghetskänslans glädje.

Sigrid Lidströmer.

Våra kvartals- och half-årsprenumeranter,

hvilka önska att Dagny utan afbrott skall komma dem tillhanda, uppmanas att i god tid före 1:sta juli förnya prenumerationen. Priset för halfår är kr. 2: 50, för kvartal kr. 1: 25.

Vi våga rikta en vördsam uppmaning till alla våra prenumeranter att nu vid halfårsskiftet arbeta för Dagnys spridning. Hvar och en som anskaffar en ny prenumerant bidrar till möjligheten att få prenumerantsiffran fördubblad, ett önskemål, som måste uppnås.

HASSELBACKENS

blandning rekommenderas som ett utmärkt godt delikatesskaffe.

Kvinnorörelsen i Österrike.

I ntill de allra senaste åren har kvinnorörelsen i Österrike varit begränsad till protestantiska kretsar samt de frisinnade borgerliga och socialdemokratiska kvinnorna. Med Allmänna Österrikiska Kvinnoföreningen i spetsen har ett vaket och målmedvetet arbete utförts, och kvinnorna ha förstått att inom allt flera läger vinna respekt för sina sträfvanden. Att man äfven inom sådana kretsar, där man pricipiellt är emot alla själfständighets- och frihetsrörelser, på senare tider noga följt med kvinnornas uppvaknande till sociala och politiska intressen utvisar emellertid i hvilken grad man fått klart för sig af huru vidtgående betydelse denna företeelse är och att man börjar förstå, att något försiggår, som man ej längre kan mota eller tränga tillbaka. Den katolska kyrkan, alltid vaken när det gäller maktfrågor, har fått ögonen upp för att det är tid att taga hand om de katolska kvinnorna och ifrån början leda en rörelse, som icke ens dessa längre kunna hållas utanför, i en riktning öfverensstämmande med kyrkans intressen och densamma till nytta och bruk. Bland de klerikala elementen har därför kvinnorörelsen under de senaste åren tilldragit sig allt starkare uppmärksamhet, och en mängd föreningar ha bildats med syfte att utgöra en motvikt mot de frisinnade och socialdemokratiska kvinnornas organisationer. Ett typiskt bevis för den strängt klerikala och reaktionära prägel, som hvilat öfver dessa sträfvanden, utgör den nyligen i Wien hållna första katolska kvinnokongressen.

Programmet omfattade yrkes- och undervisningsfrågor, välgörenhet samt kvinnornas deltagande i offentliga angelägenheter. Som inledande ämne hade man valt "Moderskallet" för att bevisa dettas förstahandsrätt i kvinnolifvet. Talaren, den för sin bok om kvinnorörelsen bekanta pater Rösler, — i allmänhet var det stora antalet manliga talare vid denna kvinnokongress anmärkningsvärdt — lyckades emellertid ej besvara den uppställda frågan, huru kvinnan under nuvarande ogynnsamma förhållanden skall kunna helt fylla sina modersplikter och hurudant det katolska kvinnoidealet är beskaffadt, utan nöjde sig med ett loftal öfver moderskallets höghet och tvifvel på yrkesarbetets berättigande samt underlät att vidröra den ömtåliga punkten om de kvinnor, som måste försörja sin familj.

Efter ett följande föredrag öfver yrkesarbetet antog kongressen en resolution, hvori regeringen uppmanades att inrätta en departementsbyrå för kvinnobildning och kvinnoarbete — en fordran, som naturligtvis uppkallat ifrigt motstånd från de frisinnade kvinnorna, som häri se ett angrepp mot kvinnorörelsens fria utveckling.

Vid behandlingen af arbeterskefrågan skildrades riktigt nog alla fabriksarbetets skuggsidor, men som grundorsak angåfvos icke samhällsförhållandena utan vår tids gudlöshet, och som botemedel föreslogs ett återvändande i kyrkans armar. Lyckligtvis trodde talaren också något på verkan af föreningsväsende, n. b. ett katolskt sådant, afslagslagar o. d. Däremot nämndes intet om moderskydd och moderskapsförsäkring.

Plantage-Kaffebränneriet,

Humlegårdsgatan 20 - Stockholm.

Rikst. 36 68.

Allm. 54 41.

Vida fördomsfriare var ett föredrag i tjänarinnefrågan af d:r Ernst från München, som skoningslöst blottade alla hithörande missförhållanden. Han hoppades att lagliga bestämmelser om minimiledighet, bostadsinspektion, reformer i tjänstehjomsstadgan, organisation samt såväl matmödrars som tjänarinnors stigande kultur skulle råda bot på dessa. — Karakteristiskt för de förhoppningar man vågar ställa på kulturen var emellertid en talarinnas uppfattning om sättet att tillmötesgå inledarens fordringar på ledighet för kyrkogång. Hon förklarade sig alltid fordra att hennes tjänarinna hvarje söndag gick i kyrkan, och för detta ändamål gaf hon henne fritt mellan 6 och 7 på morgonen samt väckte henne själf kl. 5. — Men t. o. m. d:r Ernst tycktes rygga tillbaka för de yttersta konsekvenserna: tjänarinnornas förvandling till yrkesarbeterskor, boende utom arbetsgifvarens familj.

Ännu tydligare framträdde denna rädsla för konsekvenserna vid behandlingen af frågan om kvinnans deltagande i det offentliga lifvet. Det var ju anmärkningsvärdt nog, att ingen i denna strängt konservativa församling bestred kvinnans rätt att intressera sig för det offentliga lifvet och att föredragshållaren tillerkände henne inflytande på fattig- och sjukvårdsfrågor, undervisnings- och uppfostringsväsen, skyddslagstiftning och fabriksinspektion. Men när hon för att kunna nå dessa mål gjorde anspråk på politiska rättigheter, så betydde detta för honom familjens upplösning. I denna åsikt instämde för öfrigt kongressens majoritet. Häremot inlades emellertid gensagor från två håll, å ena sidan från en liten grupp kristliga studenter och studentskor, som yrkade på rättvisa, och å andra sidan från sådana, som grundade sina kraf på oportunitetsskäl. De senare utgjordes hufvudsakligen af präster och nunnor, hvilka, inseende det valrätten slutligen måste komma, ville försäkra sig om dess användande i katolska syften. I allmänhet kan man anse deras resonemang typiskt. Rädslan för socialdemokratien och den frisinnade kvinnorörelsen utgöra den katolska rörelsens starkaste driffjädrar.

Detta visade sig också, då prof. Hilgenreiner från Prag talade om kvinnornas universitetsstudier. Mot dessa i och för sig hade han inga invändningar att göra, men vill egentligen att de skulle vara ett slags förströelse för talangfulla, förmögna damer — i synnerhet adelsdamer(!) — och varnade för yrkesstudier, mest af om tanke om "kvinnligheten", Hans åsikter framkallade liflig opposition af samma skäl som vid föregående föredrag. Särskildt betonades vikten af klerikalismens inflytande ej blott på klosterekolorna, utan äfven på de planerade mellanskolorna. Emot samskoletanken ställde han sig fullkomligt afvisande.

En både kvalitativt och kvantitativt viktig del af förhandlingarna ägnades slutligen åt välgörenheten.

* * *

Enligt § 30 i den österrikiska föreningslagen är det förbjudet för "Frauenspersonen" att tillhöra politiska föreningar. För att kraftigt understryka sina fordringar på förbudets upphäfvande vid den nu förestående revisio-

nen af föreningslagen hafva socialdemokraterna och de kvinnliga rösträttsföreningarna anordnat stora demonstrationsmöten i Wien och Prag. Hufvudtalaren vid mötet i Prag, professor Gottlieb, påpekade det orimliga i talet om att kvarhålla de österrikiska kvinnorna i hemmet, då redan sex miljoner, d. v. s. 44 % af dessa, redan stå ute i förvärlifvet. Vidare framhöll han med skärpa, att äfven hemmets kvinnor behöfvas i det offentliga lifvet och att de, för att kunna fylla sin plats som uppfostrarinnor, behöfva intresse och förståelse för det offentliga lifvets problem. Till sist uppehöll sig talaren vid de värdefulla insatser på sociala och humanitära områden, som kvinnorna redan gjort i de länder, där de erhållit valrätt.

Alla dessa demonstrationsmöten ha varit lifligt besökta, i synnerhet socialdemokraternas. För närvarande torde de österrikiska kvinnorna emellertid ha små utsikter att få sina önsknings beaktade. Riksdagens obetydliga intresse för saken ådagalades bäst däraf, att endast socialdemokratiska riksdagsmän infunno sig vid mötena i Wien.

S. Sbd.

Litteratur.

Herrar. Af *Ludvig Nordström*. Albert Bonnier, Stockholm.

Det är ofta nog som bristen på vetande ger en bakslag i lifvet och kommer en att blygas. Till min skam måste jag medge, att jag icke läst Ludvig Nordströms "Borgare", då jag såg hans dramatiska förstlingsarbete "Ybeck". Jag märkte att jag tillhörde ett ringa fåtal oförstående bland en redan på förhand till sympati suggererad publik, en publik som i tacksamhet för redan gifna större gåfvor glad höll till godo äfven med en mindre.

Nu ha också mina ögon blifvit öppnade, och i grunden är jag ej ledsen åt att det skett så här post festum, ty det är som om jag just därigenom fått en klarare syn på det säregna i Ludvig Nordströms diktarskap: hans sällsynta förmåga att ställa människan och naturen i samband med hvarandra på ett sätt, som ej blott är mäterligt utan äfven och framför allt genomträngdt af en lefvande medkänsla, som adlar äfven hans mest groteska gestalter. Och han låter naturens storhet på ett gripande sätt försona de där myllrande människornas fel och misstag. Där Franz Twieselmann står i sin nattskjorta framme vid fönstret, oskön och missbildad, blir han mot den spegelhvita älfven till en upplöst disharmoni, och då Christian Dellvik försonar ett lifs enfald och inbilskhet med att stoppa småsten i fickorna och gå ut i hafvet "för att helt och hållet befria sig från den falske Christian Dellvik", medan vågorna glittra i solskenet och en blå himmel med lätta moln hvälfver sig öfver en hvit sandstrand, får han en nimbus af ödestragik öfver sig, som låter den stackars parvenygestalten växa till verklig storhet.

GAHNS

ormal-, Skrif- och Kopie-Bläck, af Kungl. Kontroll- och Justeringsstyrelsen godkändt som **Svenskt Normal-Bläck**, tillverkad af **Henrik Gahns Aseptin-Amykos-Aktiebolag Upsala**. Flyter lätt, kopierar utmärkt, bildar ej bottensats, är mycket hållbart och angriper ej pennan.

Men Ludvig Nordström behöfver den bakgrund af natur och miljöstämning, som han målar med en diktares hela färgglädje och en med lifvet och naturen kännande människas hela förståelse. Mot endast dekorationer förlora hans gestalter en del af sin innebörd, därför sitter man jämförelsevis kall inför "Ybeck", om man ej förut lärt känna hans "Borgare" eller sedermera hans "Herrar" inom den lilla staden Öbacka, där människorna utkämpa sin underliga förvirrade strid, medan "vattnen ligga blanka och spegla himlens röda solnedgång och jordens gröna ängar och spirande löf".

Ludvig Nordström ber i sitt korta företal läsaren att läsa berättelserna i ordningsföljd och slutar med orden: "då blir kanske det förträffliga resultatet, att när du lägger boken slutläst ifrån dig, ha historierna sammansmält i en högre enhet och blifvit historia."

Han har rätt i dessa ord, och det är en historia som man icke glömmer, lifvets historia, berättad med överlägsen talang, och man lägger ifrån sig boken efter slutad läsning i en glad trygghetskänsla, att våra erkända stora författare kunna få lof att åldras, det finns bland de unga dem, som kunna ta upp mantlarna, då de en gång fällas, och Ludvig Nordström står utan tvivel därvidlag bland de första på listan.

Men jag tror aldrig han blir dramatiker, lika litet som Dickens, och i likhet med denna storman är det kanske snarare saftigt och bredt tecknade typer han framställer än realistiskt återgifna personer, men dessa typer bränna sig in i en med obetvinglig styrka, och man fröjdas och tages till och med af överdrifterna, det är rent välgörande att skratta åt det burleska ibland, och man följer halft svindlande och ändå road med då exempelvis Samuel Edin uttömmar sitt förråd af invektiver i en växlande mängd, som ovillkorligen kommer en att betviila påståendet att svenska språket skulle vara fattigt.

Jag har sällan fått ett så starkt intryck af det mänskliga och dess kontrastverkan som hos Ludvig Nordström; det är kraft och vekhet, lysande lust och djupt vemod, pojkaktigt öfverdåd och manlig medkänsla, humor och alvar, glimtar af egoism, men ärlig och osökt, och finheten hos en äkta skald — om skalden någon gång blir Bellman i prosadikt, är det ett fel, då dikten är sann? Det finns människor, som likt barnet då det får en docka, känna en obetvinglig lust att plocka sönder helhetsvärden. Mätte något så godt som Ludvig Nordströms böcker aldrig falla i deras händer, hvarken hans "Borgare" eller hans senaste arbete "Herrar", som b'ott utgör ett nytt bevis på hans säkra och snabba frammarsch till ledet af våra främsta författare, dit vi med glädje kunna hälsa honom välkommen.

S. E—d.

Döddansare. Skuggspel. Af *Ode Balten*. A.-B. Framtidens förlag. Malmö 1910.

Hvem som än döljer sig under denna underliga och skruivade signatur — faktum är, att i *Döddansare* dyker plötsligt upp en debutant, som är en rasstilist utaf säregen och fullt personlig stil. Emellertid företräder förf.

en smakriktning, som hos oss lyckligtvis ej är alltför utbredd. Det finns saker i boken som inte äro vackert sagda — och ännu mindre vackert tänkta —, diablerier om kvinnan, och som de angripna — kvinnorna — skola förfasa sig öfver, men på samma gång äro ju de antydda ställena ett kriterium i fråga om förf:s begränsning vis-à-vis kvinnliga bekantskaper.

Boken har fått namnet *Döddansare* — och synnerligen makabra äro i sanning de masker som möta oss inom den trånga ramen. Äfven här ha vi den förgängelsesedyrkan, som då och då vändt sitt ansikte till oss äfven i svensk litteratur. I denna trolspegels krossade skärivor se vi Stagnelius gråbleka och tröstlösa fysionomi — man minnes om hans dikt till *Förruttelsen*; Baudelaires absintrus och Edgar Poes groggtillblandningar omsväfva en. Anglosaxiska manér med bottensats af jäsende skräck mötas inom ramen af denna oöfvervinnerliga melankoli. Ibland också något af soignerad kamarrättsskrivare, prydlig och välstruket korrekt. Ibland görande krumsprång, clowngrimaser — gatans gester —. Allra innerst en darrande ton af halfkväfd gråt. — När man skrivit något sådant som "Resa", har man dock sin gifna ställning inom litteraturen, en ställning som ingen kan ta ifrån en. Och den agoni, det dämpade skri af själsvånda, som gömmer sig inom dessa sidor, förefaller så allvarlig att den inte lätt glömmes.

Hvad skall komma härnäst?

Maria Jouvin.

Till Dagnys prenumeranter.

I likhet med föregående år har Dagnys styrelse, för att underlätta ordnandet af semesterförhållandena på redaktionen, beslutit att under en af sommarmånaderna utgifva tvenne 16-sidiga dubbelnummer, med respektive fjorton dagars uppehåll mellan hvarje. Det första af dessa nummer utgifves den 30 juni, det andra den 14 juli. Från och med den 28 juli utkommer tidningen åter hvarje vecka med vanligt antal sidor. Vi hoppas att våra ärade läsare anse sig fullt tillgodogjorda genom det omväxlande och rikhaltiga innehåll, som de två dubbelnumren komma att förete.

Redaktionen.

PETERS

FOTOGRAFISKA
MAGASIN

Norrmalmstorg, Stockholm.

Amatörkameror. Framkallning. Kopiering.

**Åberopa alltid annonserna
i Dagny**

Kvinnlighet, manlighet och mänsklighet.

(Essayer af Rosa Mayreder. Bem. öfers. af Olga Andersson. Wahlström & Widsrands förlag, Stockholm.)

I dolförintande och idealburen har Rosa Mayreders nu till svenska öfverflyttade bok "Zur kritik der Weiblichkeit" vid ett tidigare omnämmande i Dagny blifvit kallad. Det är svårt att finna nya och mera sägande ord för att tolka det bärande i denna bok — det orädda nagelfarandet af de mänskogjorda idolerna och den af högsta idealitet genomskimrade tron på ett nytt fullkomligare mänskosläkte, som författarinnan låter komma till synes. Ogärna rör man — trefvande och tafatt — vid detta mästerverk, endast önskan att göra det känt i så vida kretsar som möjligt besegrar vanmaktskänslan inför uppgiften.

"Kvinnlighet, manlighet och mänsklighet" kallas boken i svensk öfersättning. Lugnt och lidelesefritt granskar Rosa Mayreder dessa begrepp. De ha icke för henne det fastslagnas och oangripbaras helgd; utan pietet för deras ålder, obunden af gifna föreställningar, går hon dem hårdhänt efter i sömmarna. Den äkta kvinnligheten finner hon lika litet imponerande som den primitiva manlighetens begrepp anpassningsbart i det moderna kultursamhället. Med logisk skärpa påvisar hon huru kvinnlighetens ideal uppkonstruerats af mannen honom till behag, med upphöjande af primitiva, teleologiska könsenskaper hos kvinnan till egenskaper af etiskt värde. Hon reducerar orädd den så beprisade och i alla tonarter besjungna "ljufva kvinnligheten" till dess tvivelaktiga värde af ett mannens erotiska kraf tillfredsställande sexuell ideal samt påpekar hurusom kvinnans väsensart, genom de af mannen fastslagna föreställningarna om hvad hon "bör" vara, pressats in i en främmande och gjord form. "Först då skall man lära känna hvad kvinnorna äro, när det icke mer föreskrifves dem hvad de böra vara", säger Rosa Mayreder i detta sammanhang. Och hon smular lugnt och stilla sönder den mannens idealbild af kvinnan, som under mänskoåldrar genom sitt suggererande inflytande format kvinnan till sin liknelse, hindrat hennes utveckling af sitt själf. "Ingenting bör vara kvinnorna så angeläget som att kämpa mot det abstrakta begrepp, hvartill de beständigt förvandlas genom det manliga tänkandet. Mot kvinnan, som idol måste de kämpa, om de vilja eröfra sin rätt i världen som reala personer", fortsätter hon.

Manlighetens begrepp återvisar hon såsom prisvärdt på ett tidigare samhällsstadium, där dess kännetecknande egenskaper — styrkan, eröfrings- och kamplusten — kunde få göra sig gällande och voro af verklig betydelse. Däremot påpekar hon hurusom i det moderna samhället de speciellt "manliga" egenskaperna icke längre vinna åt mannen pris och företräde. Konstnären, vetenskapsmannen, kontoristen, fabriksarbetaren ha icke bruk för manligheten i dess egentliga betydelse, och dock prisas den alltjämt som det ideal som mannen bör fasthålla och kvinnan se upp till och dyrka. Till och med inom krigaryrket

är värdet af den primitiva manligheten betydligt reduceradt. De allt mer fulländade förstörelseverktygen, som förvandlat kriget till ett massmördande på kommando och under afståndsförhållanden som göra det hela till ett maskinmässigt manövrerande, inskränka eller så godt som onödiggöra det personliga modet och initiativtagandet.

I trots af en fortskridande utveckling, som förvandlar värden och skapar nya betingelser såväl för den kvinnliga som den manliga psyken, visar Rosa Mayreder huru ännu de gamla föreställningarna och normerna öfva sitt välde öfver massan. Hvad som under tidigare skeden varit sed har blifvit till tvånget af en allmän-giltig lag, från hvilken endast framstegsmänskorna bryta sig ut till individuell frihet. Kvinnlighet och manlighet äro ännu för genomsnittsmänskan något bestämdt, afgränsadt; högt berömligt för den det respektive könet tillhörande individen, förkastligt, till och med abnormt ansedt, om framträdande hos det motsatta könet.

För Rosa Mayreder, som följer den genom kulturskedena pågående differentieringen af mannens och kvinnans psyke, faller den skiljande muren. För henne träder såsom det önskvärda — och redan skönjbara — den syntetiska mänskan fram, hvilken i sig förenar det bästa af hvad vi ännu äro vana att kalla manliga och kvinnliga egenskaper. Gemenskapsidealet är det förlösande ord, som hon kastar in i det meningslösa och uttänjda debatterandet af kvinnans väsen i motsats till mannens, i mäntandet och vägandet af kvinnan och mannen särskildt tillkommande egenskaper eller rättigheter. Mot könsdifferentieringens begränsning af personlighetens möjligheter ställer hon sin fasta protest. Och i en strålande vision ser hon de syntetiska mänskorna i individuell frihet nå fram mot nya tillvarelsformer.

Grundtonen i denna märkliga bok har jag här i några korta drag sökt angifva. De skilda formfulländade essayer, som utgöra boken, kunna i detta omnämmande endast flyktigt beröras. I en sammanpressad form framlägges genom desamma ett objektivt och kritiskt granskande af begrepp, som endast allt för ofta varit föremål för subjektiva uttalanden och därmed sammanhängande känsloutgjutelser. I "Moderskapet och kulturen" rör författarinnan vid en föreställning, som mer än någon annan kanske omstrålats af en helighetens gloria, som utslutit hvarje profant vidrörande. Hon vågar dock undersöka äfven moderskapets betydelse, och mot en till öfverdrift förd moderskapskult ställer hon en förnuftsmissig undersökning af kvinnan "såsom mänsklighetens barnafödande del". Med ett tillbakavisande af det berättigade i att generaliserande utgå från att kvinnans kallelse är att blifva mor häfdar hon äfven i detta fall kvinnans rätt såsom individ att bestämma öfver sitt lif och öfver de former, inom hvilka hon på det lyckligaste sätt — för sig själf och det samhälle hon tillhör — kan komma till att realisera det bästa af sig själf.

Från det gamla föreställningar obevekligt nedgörande kapitlet "Om uppfostran" går författarinnan öfver till de briljanta essayerna "Normens tyranni" och "Om manligheten". "Likt en gammal gudabild, som ännu offentligt dyrkas med de föreskrifna offren, fastän den länge sedan upphört att förrätta sina underverk, regerar manlighetens begrepp det moderna kultursamhället," skriver Rosa Mayreder. Det sätt på hvilket hon dissekerar den förlegade idolen hör kanske till det mest glänsande i hela boken.

Men hvarje essay för sig — "Det ridderliga kvinnoidealet", "Kvinnor och kvinnotyper", "Den 'ljufva' kvinnligheten" "Något om 'den starka näfven'", "Den subjektiva könsidolen" och "Framtidsperspektiv för individualiteten" — med dess fullödiga, tankedigra innehåll skulle förtjäna sitt särskilda utförliga omnämnande. Utan att vara i tillfälle att göra detta har jag med denna korta allmänna översikt endast sökt fästa uppmärksamheten på en bok, som väl torde vara bland det märkligaste som framkommit inom den litteratur, som rör sig med spörsmålen: man, kvinna, mänska. Det formfulländade språket är klädnaden för en af djupaste innehåll fylld åskådning, hvilken fattar uppståndelsen af mänskan ur den intresse-motsatsernas kamp, som står mellan den nu varande mannen och kvinnan. Den syntetiska mänskan reser sig öfver manlighetens och kvinnlighetens störtade idoler och skapar den nya lifsform, inom hvilken individualiteten "evigt ny uppväxer ur naturens sköte, en outtömlig källa för nya utvecklingsmöjligheter och nya tillvarelseformer".

E. K—n.

Gud! — det är ej dig, allgode fader, som min röst anklagar; ty du förklarade kvinnan fri och utrustade henne med mångahanda goda gåfvor, och du skapade jorden rik och skön. De band som du pålagt äro kärlekens, äro andens; o! huru villigt böjer jag mig ej för dina lagar! Men för människostadgar, som binda hvad du hafver löst, som stänga vägen, som du låtit öppen, som njuggt som allmosa tillmäta den frihet som du gifvit åt alla, som stäcka samvetets och kraftens vingar för att kvarhålla själarna i trældom, för dessa stadgar böjer jag mig i evighet ej!

Fredrika Bremer (»Hertha»).

Till Dagnys läsekrets i landsorten.

Som Dagny önskar vara ett enande band mellan Sveriges kvinnor samt har till sitt mål att tillvarata alla intressen på skilda platser, få vi härmed uppmana våra läsarinor i landsorten att de för att underlätta denna vår uppgift ville till tidningens redaktion insända sådana notiser, som utöfver lokalintresset innehålla saker af vikt för kvinnorörelsen i dess helhet.

Gamla bref.

Våra förfäder. Hvad veta vi om dem, vi som lefva och andas i nittonhundratalets luft. Göra vi någon gång en flyktig ansats att tänka oss dem i pansar, kyller eller tolfte Karls vapenrock, i allongeperuk och engageanter eller i "fadermördare" och spännhalsduk, se vi dem icke då oftast som ett slags överkliga spökgestalter, stigna direkt ned ur familjeporträttens mörka fond, styfva och myndigt värdiga, just sådana de blicka oss till mötes ur de maskfrätta gyllene ramarna? Yttre släkdrag som gått i arf från generation till generation, kunna väl dessa gamla konterfej påvisa. Men det som utgör vårt verkliga samband med våra anor, karaktärsdragen af godo el'er ondo, deras upprinnelse har gått spårlöst förlorad.

Hvarför ha dessa människors tankar och känslor så alldeles dött bort med dem, att vi, som dock utgått från dem, betrakta dem, med främlingens likgiltiga eller undrande blick? Kommer det sig icke till stor del däraf, att vi svenskar ha haft och ha för litet pietet för gamla familjepapper? Sen gammalt tycks man ju rentaf ha ansett det som en plikt att låta elden härja och förbränna dessa de för alltid tystnade rösternas enda vittnesbörd om sig själfva. Hur lätt räknade äro icke de familjer, som kunna framvisa en ordnad följd af bref och dokument, tillvaratagna från far till son med samma omsorg som de nedärfda familjeklenoderna.

Och hvilken otrolig möda kostar det icke nu den flitige forskaren att ur arkiv och bibliotek framleta ett bref här och ett annat där, bref från så vidt skilda perioder och af så växlande innehåll, att de endast förmå glimtvis belysa den personlighet han önskade ingående lära känna.

Genom detta vårdslösande af våra gamla familjearkiv ha vi utan tvifvel begått en svår synd mot våra förfäder, en synd, som straffar sig själf. Ty af släkter, som endast med en eller annan trefvande sugrot hänga fast vid gångna generationer, blir ett rotlöst folk, utan vörndnad för forntid, utan hållning gentemot samtid. Och omvänt, ju rotfastare ett folk är i det förgångna, desto större och starkare växer det mot framtiden.

Med kändedom om de fåtaliga familjebref, som ännu stå oss till buds, äro då verkligen dessa nedbläckade pappersluntor af så synnerligt värde, lyder här den ofta hörda invändningen? Hvad vi inhämta af dem, är det icke mestadels affärer, torra siffror, omständliga skrivelser utan beröring af äfven betydelseful'a forntida kända förhållanden, utan spår af den skrivandes egenart?

Tyvärr är det en sanning, att just affärsdokumenten såsom viktiga för emottagaren blifvit tillvaratagna, under det de intimare skrivelserna offrats åt lågor. Så mycket dyrbarare blir därför hvarje ord, hvarje rad i dessa "torra handlingar", där den skrivande oförvarandes ger en skynt af sitt rätta anlete. En sådan rad kan icke uppvägas med guld, lika litet som ett funnet exakt datum eller årtal, efter hvilket historikern länge förgäfvades letat.

De gamla sexton- eller sjuttonhundredabrevfven ha något af samma strama oåtkomlighet af själfva personligheten, som äfven kännetecknar porträtten från denna tidsålder. "Jag myndig och velbyrdig herre eller fru", som skrifver, glömmar aldrig ett ögonblick sin värdighet, aktar sig noga att ge sig själf. Men är det icke därför att man är så van att diktera sina bref för sin skrifvare eller låta honom afpränta sina tämligen oläsliga konceptpapper. Finns kanske här nyckeln till gåtan? Efter de snirklade fraserna i den långa inledningen kommer brevets kärna på ett par rader, och efter en väl svarfvad afslutning upphör den i allmänhet prydliga skriften, och dokumentet bär nere i kanten ett ofta oläsligt, men med fantasi och schwung af annan hand ritadt namn.

I de egenhändigt skrifna brefven kunde man väl dock vänta, att känslan borde spelat någon roll. Men brevstilen har nu stelnat till manér, och det måste en verklig begåfning till för att frigöra sig från formen. Traditionen var dåtidens stränga mästare, och personlighetens rätt, som man vet, långt ifrån den trossats, som den nu har blifvit. Frihetsbegreppets stjärna satt ännu lågt nere på fästet, och fördomar förmörkade luften. Att vara fullt sig själf — i alla tider svårt — måste i våra förfäders tid ha varit svårast af allt.

Hur ängsligt noga var man icke att stöta skick och bruk för hufvudet hvarken i tal eller skrift, framför allt icke i skrift. Afstånden voro så stora och brefven så länge på väg, att det behöfdes oändlig tid att reda ut ett ärende. Och det var ej värdt att upptaga utrymmet på det dyrbara handgjorda papper, som så väl trotsat tidens och bokmalens tand, med onödiga reflexioner. Godt bläck och väl skurna gåspennor voro sällsynta, och en myckenhet guldsand förbrukades för hvarje fullskrifven sida. Om allt detta får en nutida läsare nogsamt besked, då han skakar sextonhundredalets ännu vidsittande guldstoff från de blekta, ofta med en kraftigt "spottande" gåsfjäder mödosamt präntade utländska skriftecknen. För så vidt icke — som ofta var fallet — brevet var affattadt på tyska, skrefs som bekant äfven svenska på denna tid med tysk stil, en omständighet som i hög grad försvårar tydandet af dessa gamla dokument.

Hade man ondt om skrifmaterial, så hade man däremot tydligen mera godt om tid än nu. Det kunde gå år om innan sista ordet var sagdt i en skriftlig underhandling om ett köp eller en bytshandel, och en process kunde draga ut i lika många decennier som nu i dagar. En arfstvist eller en oindrifven fordran kunde ofta tagas upp långt efter det den ursprungliga parten i målet tillyckt sina ögon. De långa krigen och de ofta påkommande årslånga utrikesresorna gjorde alla beräkningar om intet. Ingen visste hvad morgondagen bar i sitt sköte, ingen tänkte på att tala om försutten rätt. Man bidade sin tid, och med tid och tålmod nådde man sitt mål. Men också med en aldrig tröttnande enträgenhet i sina skrivelser.

Ett bref på 4 à 8 tätt skrifna foliosidor var en imponerande företeelse, det gick icke an att kasta det undan obesvaradt. Det enda som kunde göras var att bemöta

det med en lika lång, i unvikande och sväfvande ordalag affattad epistel. Och för att icke under de långa åren glömma bort hur saken stod, var enhvar angelägen att låta införa sitt svar i sin kopiebok. Icke minst värdefulla blifva därför dylika kopieböcker och gamla konceptpapper, emedan eftervärlden där kan lyckas få en grundlig inblick i en persons hela korrespondens. Men hvilket sällsynt fynd en sådan skatt!

Om det redan möter svårigheter att framleta en större samling privat-bref och papper efter betydande män i staten, officerare eller deras vederlikar, så gäller detta i ännu högre grad om bref från deras kvinnliga anhöriga, de må ha varit aldrig så framstående på sin tid. Oändligt sparsamma äro de meddelanden som nå oss från våra anmödrar, och dock veta vi om flera af dem, att de icke blott voro skrifkunniga men att de förde en vidlyftig korrespondans. Hur oskattbar är icke exempelvis Agneta Horns enkla dagbok! Och hur ovärderliga voro icke för vår kulturhistoria dessa förlorade kvinnobref. I sanning de som af ordningsnit anställt autoda-féer med dessa papper ha mycket på sitt samvete.

Det var icke blott gulnadt papper och bläck, som därvid förstördes, det var generationers tänkesätt och hela känslövärld, deras förfäders skratt eller tårar, som de så utan återvändo med kallt blod förintade.

Har det nu lefvande släktet i någon mån vaknat upp för den blodiga orätt, som därvid begicks mot förfäders minne? Eller har det allt framgent från dessa gångna släkten tagit samma pietetslöshet i arf?

Konsten att skrifva bref är i utdöende. Ännu några decennier kanske, och de skola endast finnas bland arkivens rariteter. Vore det icke högt på tiden, att enhvar, som ännu i sina gömmor äger välskrifna bref från far- eller morföräldrars tid såväl som från sin samtid, toge sig för att omsorgsfullt bevara dessa? Kan icke nutidens verkliga samlarepidemi sträckas ut äfven till gamla bref, icke enstaka, blott såsom autografsamling betraktade, utan i hela serier från en och samma person, ordnade efter årtal?

Har icke kvinnan städse lofprisats som hemmets och familjens skyddsgudinna? Är det väl möjligt, att det icke i hvarje familj skulle finnas ett kvinnligt väsen, som ville åtaga sig en vaksam familjearkivaries roll och som genom ett strängt anbefallande af de gamla papperen i de efterlevandens skydd och omvårdnad ville göra sig försäkrad om en senare eftervärlds tacksamhet?

Idel frågor som sändas ut i rymden. Den frågande kan icke vänta sig ett svar. Framtiden kommer att inregistrera det med osviklig säkerhet.

S—d Pl—n.

Sprid Dagny!

D:r Elizabeth Blackwell.

Den 1 juni afled i Hastings Elizabeth Blackwell, den första kvinna som upptogs i Englands läkareförteckning.

Elizabeth Blackwell var född i Bristol 1821 och försörjde sig efter sin fars död genom att tillsammans med sina båda äldre systrar förestå en skola i Amerika, dit hennes föräldrar emigrerat.

Af en händelse riktades hennes tankar på att studera medicin, och hon lyckades efter många afslag från vederbörande myndigheter att år 1847 få inträde i medicinska fakulteten vid Geneva University i New-York. Efter två års studier erhöll hon sitt afgångsbetyg, och den engelska skämttidningen *Punch* hedrade henne med en lyckönskningsskämtsikt.

Det var nästan än svårare för henne att erhålla lasarettspraktik, men till sist fick hon tillträde till La Maternité i Paris och genom den ryktbare läkaren sir Joseph Pagets välvilja till Bartolomeuslasarettet i London.

År 1858 blef hennes namn infördt i den då nyligen upprättade läkareförteckningen i England.

Under inbördeskriget återvände hon till Amerika och organiserade där sjukvården i fält. Vid det nybildade medicinska kollegiet för kvinnor i New-York förestod hon därefter en tid lärarebefattningen i hygien, liksom hon, när det medicinska kollegiet för kvinnor bildades i London, första tiden innehade lärarebefattningen i gynekologi.

D:r Blackwell var djupt intresserad af alla former för utveckling och framåtskridande, och tack vare hennes hjältemodiga ansträngningar är den stig som för henne var så full af svårigheter nu lätt att vandra för yngre generationer.

Notiser.

Nyκτηrhetskurs för kvinnor har anordnats i Stockholm af Hvita Bandets Centralstyrelse omedelbart efter föreningens allm. årsmöte eller den 20-22 juni. Kursen, som omfattat 13 föreläsningar, behandlade alkoholfrågan med särskild hänsyn till kvinnornas synpunkter och kraf.

Utom föreläsningarna aflades besök under sakkunnig ledning å en del sociala institutioner, såsom söndagen den 19 på e. m. å Alkoholisthemmet vid Sköndal. Kursen afsåg att öka kvinnornas kunskap i alkoholfrågan och såmedelst bidra till att utbilda dem till goda nyκτηrhetsarbeterskor.

Vid Landtbruksinstitutet vid Alnarp har till elev antagits fröken Karin Zetterqvist från Växiö. Så vidt det är oss bekant är det första gången en kvinnlig elev antagits vid själfva landtbrukskursen; i trädgårds och mejerikurser har detta däremot som bekant tidigare förekommit. Exemplet bör mana till efterföljd; det är ju af stort värde att äfven kvinnor nu kunna erhålla full utbildning som jordbrukare.

De danska kvinnornas rösträttsrörelse. Landsförbundet för Kvinders Valgret, som numera vunnit anslutning till den internationella kvinnorösträttsalliansen såsom Danmarks F. K. P. R. nr 2 och som organiserats efter

förebild af den svenska landsföreningen, räknar nu 150 lokalafdelningar med 11,000 medlemmar. De danska kvinnorna ha således på mindre än hälften så lång tid nått upp till lika höga förenings- och medlemssiffror som de svenska. Landsförbundets ordförande är fru Elna Munch, hustru till en af den nuvarande danska ministrens medlemmar.

De engelska suffragetternas massdemonstration. Den till den 18 juni bebådade suffragettdemonstrationen i London ägde på utsatt dag rum under storartad tillslutning. En procession af 10,000 kvinnor och 600 fanor och standard marscherade från Embankment till Albert Hall genom till trängsel fyllda gator, häsad med hurrap af de omgifvande folkmassorna. Talarna, hvaribland earlen af Lytton, mottogos med applåder, och under stormande bifall antogs en resolution, hvare regeringen uppfordrades att biträda den lag som kvinnorösträttsvännerna inlämnat till parlamentet för några dagar sedan.

Vi återkomma i ett följande nummer med en utförligare beskrifning af demonstrationen.

Föreningsmeddelanden.

Fredrika-Bremer-Förbundskretsen Lund med omnejd hade den 13 dennes möte med anledning af väckt förslag om anordnande af ett s. k. amerikanskt lotteri till förmån för "Yrkesskolan för hushållsgöromål" i Lund.

Åt förbundskretsens styrelse uppdrogs att tillsammans med Yrkesskolans styrelse söka till hösten få till stånd ett sådant lotteri.

Till delegerade att uppgöra förslag till grundlinjer för samarbetet valdes för F.-B.-F.-kretsen fröknarna M. Collin, A. Hult samt auditor N. af Ekenstam. Styrelsen för Yrkesskolan valde till delegerade fru J. Crafoord, fröken E. von Platen och rådman, E. Charpentier.

Hvita Bandets nionde årsmöte ägde rum sistlidne fredag och lördag i Stockholm i K. F. U. K:s lokal. Mötet som öppnades af Centralstyrelsens ordförande, fröken Emilie Rathou, var besökt af ett 70-tal ombud från landsorten. Af den föredragna årsberättelsen framgår att föreningen under det sistförflutna året ökat med 625 medlemmar och att antalet anslutna föreningar vuxit.

Förhandlingarna upptog bl. a. diskussion om ett framkommet förslag om bildande af en sjukkasse inom Hvita Bandet. På förslag af fröken Rathou beslöt mötet remittera ärendet till Centralstyrelsen för utredning till nästa årsmöte.

Föredrag höllos af redaktör A. Björkman om parlamentarismen i föreningslivet, af professor Santesson i sedlighetsfrågan, af fru Fanny Petterson om internationella åtgärder till fredssakens befrämjande, af fröken Maria Olson i förbudsfrågan samt af fru Marianne Villners i rösträttsfrågan. Mötet fattade en resolution, i hvilken fordran på lika politiska rättigheter för man och kvinna uttalades. Med anledning af en af fröken I. Rogberg föredragen rapport öfver arbetet för sedlig fostran under det förflutna året antogs äfven en resolution, hvare, med hänvisning till föreningens stadgar, häfdades föreningens ståndpunkt "att verka för sedlighetens och den allmänna moralens höjande".

Redogörelse lämnades för Hvita Bandets världsfredskonferens i Glasgow, som nyligen hållits.

Till plats för nästa årsmöte bestämdes Gefle.

Frågor och svar.

Hvar kan man prenumerera på Dagny?

I landets alla postanstalter och boklädor kan man beställa huru många ex. som helst.

Skall man alltid prenumerera å dessa ställen?

Ja, ifall man önskar endast 1, 2, 3 eller 4 ex. skall man alltid göra det.

Hvad kostar Dagny i postanstalter och boklädor?

Dagnys postprenumerations- och boklädspris är kr. 4: 50 för $\frac{1}{4}$, 2: 50 för $\frac{1}{2}$ och 1: 25 för $\frac{1}{4}$ år.

Hvilka villkor erhålla prenumerantsamlare å Dagny?

Den, som samlar minst 5 prenumeranter, erhåller en provision af kr. 1:— för hvarje helårs-, 50 öre för hvarje halfårs- och 20 öre för hvarje kvartalsprenumerant.

Huru skall man förfara för denna provisions erhållande?

Sedan man samlat *minst* 5 prenumeranter, går man tillväga på ett af följande sätt:

- 1) *Antingen*: Genom insändandet af prenumerationsafgiften med afdrag af provisionen beställer man det behöfliga antalet ex. (hur många som helst, men *alltid minst* 5) direkt från Dagnys exp., Stockholm, som under samlarens adress i ett och samma paket sänder *alla* beställda ex. Samlaren har då att ombesörja utdelningen till de samlade prenumeranterna.
- 2) *Eller*: Man prenumererar å närmaste postkontor (ej annorstädes) för de samlade prenumeranterna, detta under hvars och ens adress, begär kvitto å samtliga erlagda afgifter, tillställer oss detta kvitto, då vi omgående pr postanvisning sända samlaren den stadgade provisionen.

Hvar, och till hvilket pris kan man nummervis lösa Dagny?

I städernas tidningskontor och cigarraffärer samt hos Dagnys kommissionärer i landsorten. Pris 10 öre pr nummer.

Alla skrivelser rörande expeditionen adresseras:

**DAGNYS EXPEDITION,
STOCKHOLM.**

PLATSSÖKANDE.

(Platssökande få sina annonser införda i Dagny för halftva priset eller 7½ öre pr mm.)

LÄRARINNA, undervisningsvan, musikalisk, söker plats. Goda betyg. Svar "Gladlynt—Barnkär", Sv. Telegrambyrån, Sthlm.

STUDENTSKA, musikalisk, önskar under juli och augusti plats på landet för att undervisa i vanliga humanistiska skolämnen. Svar till "E. S.", Allm. Tidningskont., Gust. Ad. Torg, Stockholm.

Ung flicka

som genomgått åttaklassigt läroverk önskar till hösten anställning som guvernant för mindre barn. Svar till "19 år", Sv. Telegrambyrån, Örebro.

EXAMINERAD sjuksköterska önskar privatvård nu genast. Sv. till "A. B." Persberg p. r.

MUSIKALISK ung norrländska, elementarutbildning, kunnig i musik och språk, ett års vistelse i Paris, något undervisningsvan önskar plats till hösten i familj att undervisa barn. Svar till "Musik", Hernösand p. r.

UNG elementarlärarinna önskar sommarkondition på landet att läsa ett par timmar dagl. med 1—2 elever. Svar snarast till "Sommaren 1910", Kristinehamn p. r.

21-ÅRIG NORRLÄNDSKA, som genomgått slöjdläroverk och Handarbetets Vänner och intresserad af husliga sysslor söker till hösten plats i hem där godt bemötande kan påräknas, helst där jungfru finnes. Lön önskas. Svar till "1910" Bjästa p. r.

MOT fritt vivre önskar van kv. gymnast under sommaren anställning i aktad familj på landet, helst prästgård. Svar till "Hemtreffnad", Lund.

Sex praktiga äfventyrsböcker för barn och ungdom.

Tsarens kurir. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 352 sidor med 47 illustrationer af Karl Aspelin. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Parzival. En riddarsaga från medeltiden. Bearbetning af Hugo Gyllander. 259 sidor. Med 45 illustrationer af Ingeborg Uddén. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Sagogrottan i Sagoskogen. En samling sagor af Harald Östenson. 303 sid., 50 illustrationer. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Den hemlighetsfulla ön. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 312 sidor, 44 illustrationer af Brita Ellström. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Hjälten bland hjältar skildrade för barn och ungdom af Marie Louise Charles G. Gordons lif och stordåd, ise Gagner, 304 sidor, 33 illustrationer af Edv. Berggren. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Nybyggarna i Kanada. Berättelse för barn och ungdom. Bearbetning efter Kapten Marryat af Anna Gustafsson. 296 sidor, 39 illustr. af Nils Larsson. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Erhålles i hvarje bokhandel eller direkt från

Folkskolans Barntidnings Förlag, Stockholm. (Stina Quint.)

Folkskolans Barntidning

utgifven och redigerad af STINA QUINT utkommer 1910 i sin nittonde årgång.

Ett rikt illustrerat nummer hvarje vecka, 36 veckor under året.

Bästa och lämpligaste läsning för barn af alla samhällsklasser.

Prenumerera å närmaste postkontor. Pris för helt år Kronor 1: 65, halft år 90 öre.

Studentska

önskar lugn sysselsättning för att få vistas på landet under sommaren. Svar till "Fritt vivre, fria resor", p. r., Gäfle.

SPRÅKKUNNIG undervisningsvan lärarinna önskar anställning på landet under juni och juli eller endast juli. Närmare upplysningar genom Fredrika-Bremer-Förbundets Byrå, Stockholm.

LÄRARINNA, genomgått läroverk, seminarium, undervisningsvan, med goda betyg, söker plats för läsåret. Vidare Nya Inack.-Byrån, Brunkebergsg. 3, Stockholm.

Lärarinna,

musikalisk, undervisningsvan, söker plats för läsåret. Goda betyg. Svar "Enkel—Barnkär". Sv. Telegrambyrån, Stockholm.

Språklärarinna,

skicklig i franska, tyska, engelska, svenska, önskar anställning öfver sommaren i bildad familj på landet. Svar till "Competent", Gefle p. r.

UTEXAMINERAD kvinnlig sjukgymnast med goda betyg och ref. söker under sommaren anställning i familj, helst på landet. Små löneanspråk. Svar till "Sjukgymnast", Skebokvarn.

UNG slöjdlärarinna önskar mot fritt vivre plats i bättre familj för att lära hushåll. Villig deltaga i förekommande husliga göromål. Tacksam för svar märkt "H. H.", Svinesund, Hogdals-Medby.

Ung flicka

med goda betyg från läroverk, småskoleläroverksseminarium, hushållsskola samt från föregående platser, söker plats som lärarinna i familj för kommande läsår, Svar till "Maria C.", p. r. Katrineholm.

Ung småskollärarinna,

musikalisk, önskar under juli och augusti månader plats i treflig familj helst i Norrland. Är villig biträda med husliga göromål. Svar till "22 år", Hedensö p. r.

Lärarinna,

studentska, undervisningsvan, musikalisk, talar tyska, engelska, varit utrikes för studier, söker plats för läsåret, ej så långt från Stockholm. Goda betyg. Vid. Nya Inack.-Byrån, Brunkebergsg. 3 B, Stockholm.

Ung målarinna

önskar under sommaren plats att undervisa i målning (olja, vatten, pastell och porslin) samt biträda med lättare husgöromål. Svar till J. B.: Ousby p. r.

20-årig landtbrukaredotter

önskar mot fritt vivre i början af sept. plats i bättre familj (helst å större landtegendom). Är villig att hjälpa till uti alla i ett hus förekommande göromål samt kunnig i enklare matlagning och bakning. Önskar få anses som familjemedlem. Svar märkt "S. L. 1910", Dalum p. r., motses tacksamt.

Barnsköterska,

som genomgått barnavård, 24 år gammal, bildad, barnkär, söker plats genast hufvudsakligast för spädt barns skötsel. Goda betyg finnas Äfven villig hjälpa till med städning. Svar till "Barnkär", Långängen, Lenna.

Husföreståndarinna,

fullt kompetent att förestå ett godt hem önskar anställning snarast. På lön fästes ej afseende. Rekommendationer finnas. Svar till "F. A.", under adress S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm f. v. b.

En ung flicka,

önskar plats i familj att ensam förestå hushåll. Är kunnig i matlagning, handarbeten m. m. Betyg från hushållskola och förut innehafda platser. Svar till "Annie", Skottkärr.

LEDIGA PLATSER.**Lärarinna**

för tre flickor 9—11 år önskas till den 1 sept. Den sökande bör vara undervisningsvan i vanliga skolämnen och språk, ej musik, samt enkel och anspråkslös. Svar jämte löneanspråk, betygsskrifter och foto. Sändes till Doktorinnan Anna Torell, Rydsgård.

LÄRARINNA, undervisningsvan musikalisk, önskas för nästa läsår. En 17-årig elev för inträde i Folkskoleläroinneseminarium nästa år. En 14-årig och en 10-årig elev dessutom. Ansökan till Prosten E. A. Petterson, adr. Wagnhärad.

GUVERNANT med undervisningsvana i skolämnen och musik sökes till hösten för två flickor om 9 och 11 år. Svar med betygsskrifter, ref. och foto. Sändes till Flottningschefen A. Esseen, Gysinge.

HUSLIG, 24—30-årig, bildad flicka af bättre familj, erhåller bekväm, väl aflönad plats att bestyra bättre, oberoende ungarhem. Upplysningar och foto. till "Nu eller Hösten", Sydsv. Dagbladet, Malmö, f. v. b.

Sökes

en tysk eller engelsk dam, som är i stånd att undervisa en 12-årig flicka i alla skolämnen, såväl som i franska och musik. Förtråde äga sådana, som bo hemma, dock icke nödvändigt. Anmälan med löneanspråk och foto. eller personlig inställelse till Fru Mac Kie för tillfället Nynäs Hafsbad.

I prästgård i Norrland i närheten af stad, får undervisningsvan, musikalisk, språkkunnig lärarinna god plats för kommande läsår. Vid. Nya Inack.-Byrån, Brunkebergsg. 3 B. Stockholm.

Lärarinna

undervisningsvan i musik, språk och vanliga skolämnen, enkel och anspråkslös, får kom. läsår plats att läsa med 3 små barn i åldern 10—6½ år. Svar med foto, och pret. till "K. W." Stora Hof.

Barnfröken,

helst som genomgått kindergården, intresserad att handleda två barn om 7—4 år, får förmånlig plats på 2 år hos svensk familj i Alexandria. Lön 500 kr. pr år. Endast synnerligt väl meriterade torde insända svar med fotografi, betyg och referenser till fru Silfverhjelms, Bålsta.

Studentska.

I disponentfamilj i vacker trakt af Södra Ångermanland får ung, gladlynt studentska till hösten plats att undervisa en 14-årig flicka i 6:te klassens kurs samt musik. Svar med foto. och betygsskrifter till "Studentska" under adr. S. Gumælii Annonnsbyrå, Sthlm, f. v. b.

ALLVARLIG, pliktrogen, bättre flicka, frisk o. stark — 25—30 år — kunnig i matl., bakn. o. helst sömnad, önskas till 15 juli som hjälp i enkel prästgård på landet (Småland), enär husmodern är klen. Sökanden bör vara villig att med hjälp af en tjänarinna sköta hushållet. 2 barn finnas, 6 o. 7 år. Den som ej kan finna sig i enkla förh. samt verkl. vill vara till nytta torde härå ej reflekter. Vänligt, tack-samt bemötande. Räknas som familjem. Lön 25 kr. pr mån. Svar med ref. o. porträtt före den 25 juni till Pastor G. Lekander Färgaryd.

Kvinnlig Kontorist

kunnig i stenografi, maskinskrifning och tyska språket, får framtidsplats hos Aktiebolag. Svar med betygsskrifter, referenser och löneanspråk märkta "Centrum 1910", Svenska Dagbladets Hufvudkontor, Stockholm.

En sköterskeplats

vid Sandvikens sanatorium ledig Lön 350 kr. Svar före 15 juni till Husmodern. Sanatoriet, Sandviken.

Att sköta hushållet

för medelålders ensam herre i god samhällsställning sökes ung bildad flicka, som vill åtaga sig på egen hand därmed förenade sysslor. Svar med fotografi, referenser, ålder och löneanspråk till "K. 43", under adress S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm, f. v. b.

Kvinnliga arbetsområden.

Utbildningskurser m. m. Muntliga och skriftliga upplysningar genom

Fredrika-Bremer-Förbundets Byrå,

54 Drottninggatan.

Obs! De billiga priserna.

Till 42 öre pr meter säljes ett parti extra prima Congressgardiner i olika färger, 100 cm breda, vanliga Allmogegardiner från 30 öre pr mtr, Bomullstyger från 29 öre metern, m. m.

Slumplagret

MÄSTERSAMUELSGATAN 51, II. Stockholm

Ung, bildad tyska

önskar få vistas hos fin svensk familj för undervisningslämnande i tyska språkets talande emot åtnjutande af fritt vivre. De bästa referenser! Svar till "Tyska 22", under adress S. Gumælii Annonnsbyrå, Sthlm.

Värdinna.

I hem där husmor saknas önskas plats af 28-årig dam, med vana vid barns uppfostran och ett hems skötande. Innehar utmärkta rekommendationer. I Stockholm kunna personliga upplysningar erhållas. Svar till "Husfru", denna tidnings kontor, Stockholm.

FÖR att lära sig hushåll önskar en 17-årig flicka mot fritt vivre plats hos duglig husmoder på landet att gå frun tillhanda. Svar till E. Carlsson, Södra Nygatan 25 Norrköping.

För sommaren,

mot fritt vivre och resor sökes plats af flicka som genomgått läroverk, seminarium, undervisningsvan, att läsa med barn. Vid. Nya Inack.-Byrån, Brunkebergsg. 3 B, Stockholm.

Ung bildad flicka

som genomgått kurs i Kindergården, samt därefter praktiserat såväl därstädes som i familj, önskar nu till sommaren plats i godt hem för att handleda och sysselsätta barn. Goda betyg och ref. finnas. Svar till "Barnkär", Norrköping p. r.

Fredrika-Bremer-Förbundet: Drottninggatan 54.

Rikstel. 27 62. Förbundets byrå öppen 11—4. Allm. tel. 48 16.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå: Tunnelg. 25.

Rikstel. 68 98.

Allm. tel. 82 11.

Sprid Veckotidningen DAGNY!

Deposition & Sparkassa

4¹ | 0
2 | 0

KÖPMANNABANKEN,
Arsenalsgatan 9,
Södermalmstorg 8,
STOCKHOLM.
Aktiekapital 3,000,000 kr.

En märklig litterär debut

är

Carl Svenson-Graners
BOK

Yttersta domen

En landtlig historia

Pris Kr. 2.50.

F. C. Askerbergs Bokförlagsaktiebolag Sthlm.

Gynna
Dagnys annonsörer!

Andrea Eneroths Handarbetskola

Karduansmakaregatan 8 B, I. Stockholm. Allm. Telef. B. 45 36
börjar sin sjunde termin den 1:sta sept.

Fullständig lärarinneutbildning, omfattande fyra afdelningar.

Anmälningar mottagas alla hvardagar 11,30—12,30 utom måndagar
samt skriftligen. Prospekt sändas på begäran.

Wiréns China pomada, välgörande för hårväxten.

Erhålles i hvarje välförsedd parfymhandel samt direkt från
A. G. Wiréns Tvål- och parfymfabrik. (Grundad 1860.)
21 Lilla Vattugatan 21 - - - Stockholm.

Vackert bomullstyg

till klädningar. Extra modernt,
blått och hvitrandigt, finfin kvalité
med tvinnad varp. Säljes i af-
passade stycken om 8 m. till ett
pris af 5:12

2½ m. vackert hvitt bluslifestyg,
pris 1:72. Sändes *fraktfritt* från

Vängåfvan

Vasagatan 15—17. Stockholm.

Edvin Bergs Förgylleriäffär

— Etablerad 1891 —

rekommenderas värdsamt.

OBS! Gamla möbler renoveras
och förgyllas.

45 Nybrogatan 45.

Tandläkare

ALMA ÖSTERLUND

TEGNÉRGATAN 10, 2 tr.
(Ingång från Döbelnsgatan).

Mottagningstid: Hvardagar 12—2.
Å andra tider efter öfverenskommelse.
A. T. 242 17, Rikstel. 41 42.

Tandläkare Judit Tillman

Drottningg. 58. Allm. Tel. 44 92. (44 31).
Hvard.: ½12—2 och ½6—½7 e. m.
Andra tider enl. öfverenskommelse.

Tandläkare

GERDA ISBERG

Götgatan 3. A. T. 306 11 (304 40).
Mottag. 10—3. Andra tider efter
öfverenskommelse.

En märklig litterär debut

är

Carl Svenson-Graners
BOK

Yttersta domen

En landtlig historia

Pris Kr. 2.50.

F. C. Askerbergs Bokförlagsaktiebolag Sthlm.

Gynna
Dagnys annonsörer!

Fackskolan för huslig ekonomi i Upsala.

Lärrinnekurs i matlagning och handarbete börjar 1 sept.
Anmälan göres före 1 juli.

Lärrinnekurs i matlagning och landthushåll, ny kurs med
2 term. i Fackskolan och 2 term. å skolans landtgård, börjar den
12 sept. Anmälan före 15 juli.

Husmoderskurs med undervisning i matlagning, sömnad och hälso-
lära och närmast afsedd för flickor med högre skolbildning, börjar
den 1 sept. Anmälan göres helst före 1 aug.

Specialkurs (högre husmoderskurs) i finare matlagning, klädsömnad
och barnavård börjar den 22 aug. Anmälan helst före 1 aug.

Praktisk Yrkeskurs för utbildning af kokerskor och hushållerskor
börjar 22 aug. Anmälan före 1 aug. Anmälan till den Lärrin-
nekurs (endast för skolkök), som börjar i jan. 1911 insändes
före 1 nov. Tryckt program på begäran gratis och franko. Pro-
gram 16 gäller.

Inspektor: Professor O. Hammarsten.

Föreståndarinna: Fröken Ida Norrby.

Nyhet i bokmarknaden:

Hygieniska Ströftåg,

Ny följd. Af Dir HENRIK BERG.
Pris 3 kronor.

Ur innehållet: Bacillskräck. Hem-
mets hygien. Korpulens och sjuklig
fetma. Barnavård. Ältan och engel-
ska sjukan o. s. v., o. s. v.

Fås i bokhandeln samt mot post-
förskott från

Bokförlaget PURITAS, Sthlm.

Parfymner.

Stort och rikhaltigt lager af
de utsökt finaste parfymner från
de förnämsta utländska firmor,
finare och enklare tvålar, kam-
mar, borstar samt finare toalett-
artiklar. Order till landsorten
mot efterkraf.

A. V. Nording,

11 Biblioteksgatan 11
63 Drottninggatan 63

Gynna Dagnys annonsörer!

TILL SVERIGES KVINNOR.

DRICKER NI KAFFE?

En onödig fråga menar Ni. Då en annan fråga. Dricker Ni
Karlbergs Specialblandning å 1,60 pr kg? I annat fall bör Ni
från i dag börja med detta kaffe, ty på samma gång det är
billigt är det af synnerligen god kvalitet. Gör ett försök. Ni
blir nöjd.

Kaffet sändes till landsorten mot efterkraf eller postförskott.

K. W. Karlberg, Kontors- och Postadress Idungatan 5.
Butiker: Mästersamuelsg. 11, Döbelnsg. 44, Norrtullsg. 24,
STOCKHOLM.

KLIPP ANNONSEN!

Innehållsförteckning.

Dagens nummer innehåller:

Rösträtt åt Englands kvinnor.

Kvinnorna och sjukhassorna. Af Sigrid Lidströmer.

Kvinnorörelsen i Österrike. Af S. Sbd.

Ludvig Nordström: Herrar. Rec. af S. E—d. — Ode Balten:

Döddansare. Rec. af Maria Jouvin.

Kvinnlighet, manlighet och mänsklighet. Essayer af Rosa

Mayreder. Af E. K—n.

Gamla bref. Af S—d Pl—n.

Dr Elizabeth Blackwell.

Notiser.

Föreningsmeddelanden.

Största fabrik i Skandinavien för

Damhårarbeten.

Färdiga arbeten i tusental, prima
svenska hår i äkta naturfärger.

Herr o. Fru E. Malmberg.

58 Klarabergsgatan 58.

Bomullsklädnings i afpassade bitar, 8
met., äkta färg, vackra mönster, erhålles till
2,85 st., d:o prima kvalité, nya, eleganta
mönster, som vanligtvis kosta 50 å 55 öre
met., till 3.20 st. Fraktfritt öfver hela lan-
det vid köp af 10 st. Tillskrif Otto Oskar-
son, G:la Kungsholmsbrogatan 23 A, Stock-
holm.

DAMMSUGARE

demonstreras dagligen kl. 2—4. Va-
sagatan 5. Aktiebolaget Rudolph
Landén. R. 126 95. A. 201 80.

Prenumeration å Dagny sker å närmaste postanstalt
eller bokhandel.